

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМЦІВ ПЛАТНИКІВ ЄДИНОГО ПОДАТКУ

Ведення господарської діяльності фізичними особами-підприємцями (ФОП) без створення юридичної особи нині є досить розповсюдженим явищем. Питання обліку господарської діяльності таких суб'єктів господарювання є досить суперечливим і повністю не вирішеним. Постійна зміна нормативної бази щодо обліку та звітності на підприємствах малого бізнесу спонукає до перегляду організації первинного обліку даних суб'єктів господарювання.

Введення нових груп – платників єдиного податку вимагає більш конкретного роз'яснення порядку обліку та звітності для кожної окремої групи.

Даній проблемі присвячено праці багатьох науковців. Серед них: Гоголь Т.А., Костенко Л., Коцупатрий М.М., Орлова В.О., Туржанський В.А., Хома Д.М. та інші. Однак, враховуючи наявні теоретичні розробки, проблеми удосконалення організації обліку та звітності малого бізнесу в Україні досі залишаються не вирішеними.

Метою статті є обґрунтування проблем пов'язаних з документуванням господарських операцій підприємцями – платниками єдиного податку.

Записи в бухгалтерському обліку здійснюються на підставі первинних документів, тому не можна лишити поза увагою "Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку", затверджене наказом Мініфіну № 88 від 24 травня 1995 р. Пункт 1.1 цього Положення "встановлює порядок створення, прийняття і відображення у бухгалтерському обліку, а також зберігання первинних документів, облікових регістрів, бухгалтерської звітності підприємствами, їх об'єднаннями та госпрозрахунковими організаціями". Як бачимо, цей документ обов'язковий для застосування також лише юридичними особами.

Щодо наявності у підприємців товарних накладних як одного з найпоширеніших первинних документів, то з цього приводу звернімося до "Інструкції про порядок виготовлення, зберігання і застосування типових форм первинного обліку № КО-1 і № М-20", затвердженої наказом Держкомстату №263 від 27 липня 1998 р.

Відповідно до її п. 1.1 "Типова форма № М-20", "Накладна на відпуск товарно-матеріальних цінностей" є обов'язковою до застосування всіма підприємствами, організаціями, філіями, відділеннями, іншими структурними підрозділами, незалежно від форми власності та господарювання. У переліку суб'єктів, які обов'язково застосовують цю Інструкцію, підприємців-фізичних осіб немає. Підтвердженням цього є і норма п. 2.2 даної Інструкції: "Накладна на відпуск товарно-матеріальних цінностей є підставою для списання товарно-матеріальних цінностей підприємством, що здійснило їх відпуск, для оприбуткування їх підприємством-одержувачем та для дозволу на вивіз їх з території підприємства-постачальника, а також для їх складського, оперативного і бухгалтерського обліку".

Великою перевагою є затвердження у 2011 році методичних рекомендацій із застосування регістрів бухгалтерського обліку малими підприємствами. Але невирішеною проблемою все ж таки залишається первинний облік, тобто документування господарських операцій суб'єктів господарювання.

В проведеному дослідженні особлива увага приділена документуванню обліку розрахунків за виплатами працівникам. Облік розрахунків з оплати праці є досить складною проблематикою бухгалтерського обліку, яка вимагає ретельного організаційного забезпечення, питання розрахунків з оплати праці розглядається в нормативних документах та розкривається в працях провідних науковців. Розглядаючи кожну з існуючих форм розрахунково-платіжних відомостей, можна сказати, що вони є досить складними і громіздкими та не містять поправок відповідно до змін законодавства, які стосуються нарахування та оплати праці.

Тому необхідним є розробка нової форми розрахунково-платіжної відомості саме для ФОП – платників єдиного податку. Зміни, які стосуються податкової соціальної пільги та ставок податку з доходів фізичних осіб – обов'язково повинні знайти своє відображення в запропонованому документі.

Отже, результати проведеного дослідження щодо застосування спрощеної системи обліку в організації документування господарської діяльності фізичних осіб - підприємців знайшли своє відображення в запропонованій формі розрахунково-платіжної відомості. Всі інші питання залишаються відкритими і потребують подальшого дослідження в перспективі.